

**До Председателя на научно жури,
определенено със Заповед № 3-290 / 19.09.2016 г.
на Изп. Директор на СБАЛО-ЕАД, гр. София**

Приложено представям: СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“
по научната специалност „Онкология“ с шифър 03.01.46
за нуждите на Лаборатория по микробиология на „СБАЛ по онкология -ЕАД“
Становище: Проф. д-р Антония Денчева Цоневска, дм
Научни специалности – Медицинска радиология, Онкология
Становището е съставено в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Раздел III /Раздел IV от ППЗРАСРБ – Условия и ред за заемане на академична длъжност „професор“

в законово установения срок за участие в конкурса за „професор по онкология“ за нуждите на Лаборатория по микробиология на СБАЛО-ЕАД София, обявен в Държавен вестник бр. 41 от 31.05.2016 г., е подал документи само един кандидат - Доц. д-р Стефана донева Съчева, дм. Всички представени документи и материали на кандидата са подгответи съгласно изискванията на ППЗРАСРБ на СБАЛО - ЕАД, София. Те са комплектовани в прецизно и компетентно подгответи папки.

доц. д-р Стефана донева Съчева има още трудов стаж 35г., от които 29г. по специалността микробиология. Тя започва своя професионален път в ХЕИ, гр. Перник, след което работи като лекар ординатор в Микробиологична лаборатория на 1-ва АГ болница „Григорий Кирков“, а от 1987г. до сега в СБАЛО-ЕАД, София последователно като н.с. III степен, н.с. II степен, н.с. I степен. От 2010г. след спечелване на конкурс е избрана за ст.н.с. II степен (Доцент). Доц. Съчева придобива специалност микробиология през 1989г. тя е докторант в националния център по заразни и паразитни болести, София на тема „Фенотипно и генотипно характеризиране на бета-лактамази с разширен спектър в клинични щамове *Enterobacteriaceae*, изолирани от онкологично болни“ в периода 2000-2003г., след което придобива образователната и научна степен „Доктор“. Доц. Съчева е успешен ръководител и началник на Микробиологична лаборатория при СБАЛО-ЕАД от 2001г. до настоящия момент. Тя е лекар със завидна квалификация, придобита в редица специализации в изключително авторитетни институции, най-важни от които: три годишна специализация с докторска степен на Японското общество за развитие на науката. Изследователска работа върху гени кодиращи плазмидно-медиирани 16S rRNA метилази, бета-лактамази с разширен спектър и плазмидно-медирана хинолонова резистентност в Грам-отрицателни бактерии изолирани в България и Япония - Отдел за контролиране на инфекции и лабораторна диагностика, Вътрешна медицина, медицински университет „Тохоку“, Сендаи, Япония.; специализации в лаборатория за антимикробни агенти в Институт Пастъор, Франция през 2000г., 2001г., 2002г и 2003г. на различни теми; индивидуално обучение в Лаборатория по медицинска микробиология в институт *Люис*, Франция

По време на своята работа в болницата Доц. Съчева се утвърди като уважаван колега, с висок професионализъм, със стремеж към въвеждане на нови методики, усъвършенстване и разширяване на утвърдени приложения, инициативност, оперативност, чувство за отговорност, комуникативност и деловитост. Тя се доказа като способен и отговорен ръководител, които утвърди и разви Лабораторията по микробиология.

1. Оценка на научно-изследователската дейност:

В настоящия конкурс доц. Съчева участва с висока публикационна активност, представена в 61 реални публикации, от които нерецензирана след придобиване на научното звание „доцент“ са 30: 19 в специализирани научни списания в чужбина, 5 от които с импакт фактор, 21 публикации в български научни издания. От представените за рецензия публикации тя е самостоятелен или първи автор в 60%, а втори автор в 27%. Доц. Съчева е самостоятелен автор на монография „Инфекции у болни със злокачествени новообразувания“.

За изключително голямата научна активност на доц. Съчева свидетелстват представените резюмета от участие в научни форуми общо 72, от които 24 в чужбина и 48 в България.

Деклариран е висок общ импакт фактор от публикации в авторитетни научни списания – 31,3.

доказателство за научните постижения на доц. Съчева са още 259 цитирания в научни издания, като 48 от български автори и чужди – 211, от които в база данни Scopus - 154, Web of Knowledge - 56 и 1 в други източници .

доц. Съчева участва в колектив с удостоверение за внедрена рационализация относно „Комплексен антибактериален метод за профилактика на следоперативните възпалителни усложнения при лечението на коло-ректалния карцином”. Тя участва в успешно завършени три научни проекта, на един от които е ръководител.

Представените от доц. Съчева, научни проучвания и резултати, отразени в реални публикации и резюмета от научни форуми са в две направления:

1. Механизми на резистентност към основните групи антимикробни средства, използвани за лечение на онкологично болните: бета-лактами, аминогликозиди и хинолони.

2. Етиология на инфекциите при болни със злокачествени новообразувания за провеждане на рационална антимикробна терапия.

От цялостната научна продукция на кандидата се констатират следните научни приноси:

Научно-теоретични приноси

- за първи път се описва нов механизъм на резистентност към аминогликозидите в *Pseudomonas aeruginosa* от онкологично болни, медиран от уникална за страната ни 4'-0-адениилтрансфераза ANT(4')-Ib. (16, 76, 78).
- за първи път се описва генетичния произход на QnrB протеина, които детерминира плазмидно-медирана хинолонова резистентност (ПМХР) в клинични щамове *Enterobacteriaceae*. (43, 91).
- Сред първите в света са проучванията върху български щамове *Citrobacter freundii* на ПМХР, детерминирана от Qnr протеина. (20, 27, 33).
- Сред първите в света са проучванията върху български щамове *Enterobacteriaceae* на ПМХР, детерминирана от AAC(6')-Ib-cr ацетилтрансферазата. (21, 27, 33).
- Сред първите в света са молекулярно-биологичните проучвания върху пан-аминогликозидната резистентност, медирана от 16S рибозомни РНК метилтрансферази (16S-RMTases) в щамове *Enterobacteriaceae* от онкологично болни. (17, 18, 23, 24, 28, 32, 38, 79, 80, 116).
- Описани са първите случаи на пан-аминогликозидна резистентност, медирана от 16S pРНК метилтрансферази в европейски и японски щамове (17, 79, 84).
- Сред първите в света са проучванията върху български щамове *Enterobacteriaceae*, експресирани едновременно метилазни и плазмидно-медиирани хинолонови гени. (97, 118, 119).
- Сред първите в света е направеното системно проучване върху български щамове *Enterobacteriaceae*, които продуцират едновременно карбапенемази и 16S рибозомни РНК метилтрансферази. (44, 116, 119, 120).
- за първи път у нас е описана продукция на УХА-48 кароапенемаза в *K. pneumoniae* ST530, изолиран от болна с левкемия след усложнена с перитонит спленектомия. Доказано е, че кодиращият ген е локализиран в Tn1999.1

транспозон, който е част от необичаен 29-kb плазмид, трасфериран само чрез трансформация (45, 47).

- Описан е първият случаи на уроинфекция, причинена от NDM-продуциращ *E. coli* щам, изолиран в онкологичната болница, както и първите случаи - в 2 други болници в София (50, 51, 53).
- направено е национално епидемиологично проучване на карапенемаза-продуциращи *Enterobacteriaceae* в рамките на европейски надзорен проект за 2015 г. Установено е нарастване на NDM-, VIM- и KPC-продуцентите в национален мащаб (45).
- За първи път у нас е направено дългосрочно системно проучване (1994-2015) чрез фенотипни и молекуларно-генетични методи на плазмидно-медиирани ESBLs в клинично значими *Enterobacteriaceae*, изолирани от онкологично болни. (1, 4, 5, 6, 29, 36, 44, 120).
- За първи път в литературата е описана продукция на ESBL от клиничен щам *Escherichia hermannii*, изолиран от хемокултура на болна с рак на гениталиите. (25, 29, 40, 90, 94).
- За първи път у нас е установена продукция на PER-1 ESBL от *Acinetobacter* spp. и продукция на VEB-1 ESBL от *Pseudomonas aeruginosa*, изолирани от онкологично болни. В последвало национално проучване е установено широко разпространение на клинични щамове *P. aeruginosa*, продуциращи VEB-1 ESBL в българските болници. (37, 39, 68, 69, 81, 93).
- За първи път у нас е проучена ролята на резидентната микрофлора в развитието на лъчевите мукозити, възникващи в хода на лъчелечението при болни със злокачествени тумори на главата и шията. (10, 12, 13).

Научно-практически приноси

- Разработен е протокол за рутинно диференциране на β -лактамазите и бързо откриване на ESBL при *Enterobacteriaceae* и неферментативни бактерии чрез използване на минимален брой антибиотични дискове, подходящ за приложение в лабораториите по клинична микробиология в страната (1, 4, 31, 35, 41).
- Разработени са оързи методи за фенотипно откриване на ОХА-48-позитивни/ESBL-негативни щамове *Enterobacteriaceae*, за фенотипно откриване AAC(6')-Ib-cr-продуциращи ентеробактерии, както и за фенотипен скрининг на бактерии продуциращи 16S rPHK метилтрансферази чрез рутинната антибиограма (47, 54, 56).
- направено е сравнително проучване на търговски методи с комоинирани дискове върху български щамове *Enterobacteriaceae*, продуциращи карбапенемази. (48, 49, 52, 55).
- направено е сравнително проучване на критериите за откриване на ESBL продуценти, заложени в CLSI и EUCAST стандартите за определяне на микробна лекарствена чувствителност. (57).
- проучена е етиологията на възпалителните усложнения при болни с различна локализация на злокачествените тумори и е потвърдена ролята на клинико-микробиологични проучвания на локално ниво за провеждане на адекватна антимикробна терапия (8, 9, 34, 58, 59, 60, 61).

- Установена е антибиотичната чувствителност на полирезистентните бактерии, изолирани от болни с различна локализация на злокачествените тумори и са направени препоръки за съответна емпирична химиотерапия на причинените от тях инфекции (7, 22, 30, 58).

Сравнителна таблица на наукометричните показатели на кандидата.

Показател	Изисквания за АД „Професор”	Представени от кандидата
1. Общ брой публикации след АД „доцент”	30	30
➤ В международни списания*	10	19*
2. Положителни цитирания	75	259 (48 + 211*)

*чужоди списания

2. Оценка на учебно-преподавателската дейност.

Учебно-преподавателската дейност на доц. Събчева е свързана с провеждане на практически занятия и лекции по микробиология на студенти от Медицинския колеж „Й. Филаретова“ с обща натовареност 522 часа. Тя е участвала активно в научно-преподавателската дейност на отдел Микробиология на Националния център по заразни и паразитни болести с лекции в курсове за следдипломно обучение, обучение на специализанти и дипломанти. Доц. Събчева е научен ръководител на докторант към отдел Микробиология на НЦЗПБ и научен консултант на дисертационните трудове на двама докторанти.

Кандидатката е член на Българска асоциация на микробиолозите, Съюз на учените в България, Европейско дружество по клинична микробиология и инфекциозни болести.

Доц. Събчева е член на научния съвет в СБАЛО-ЕАД. Тя е участвала в рецензии/становища в 7 процедури за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност микробиология и онкология и с рецензии/становища в 2 процедури за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност микробиология.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Като имам предвид критериите на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, както и представената от доц. Събчева научна продукция и отчитайки дългодишните ми наблюдения за нейното професионалното и академично развитие, убедено мога да заявя, че Доц. д-р Стефана Донева Събчева, дм, е водещ специалист по микробиология и онкология. Тя има доказан авторитет в научните среди и професионалните организации.

Доц. д-р Събчева дм е авторитетен изследовател в областта на микробиологията, приложната микробиология в онкологията и антибиотичната терапия.

Анализът на научно-изследователските и ученоб-преподавателски качества на Доц. д-р Стефана Донева Събчева, дм, както и на нейния научен потенциал, ми дават основание убедено да предложа на почитаемото научно жури да гласува положително за избирането ѝ на академичната длъжност „Професор по онкология“ за нуждите на Лаборатория по микробиология в СБАЛО-София.

18.10.2016г.

Проф.д-р А.Цоневска,д.м.